

ශ්‍රී ලංකා රිජය දෙපාර්තමේන්තුව සහ ඉංග්‍රීස් උග්‍රී ලංකා විශාල දෙපාර්තමේන්තුව නිවැරදි දෙපාර්තමේන්තුව සිංහල තීක්ෂණීය/මුද්‍රාප පත්‍රපාඨමයෙන්/All Rights Reserved] මින්නයාම් ප්‍රියාන්, නිශ්චාර්ක්‍රමය ඉංග්‍රීස් උග්‍රී ලංකා විශාල දෙපාර්තමේන්තුව නිවැරදි දෙපාර්තමේන්තුව සිංහල තීක්ෂණීය/මුද්‍රාප පත්‍රපාඨමයෙන්/All Rights Reserved] නිවැරදි දෙපාර්තමේන්තුව සිංහල තීක්ෂණීය/මුද්‍රාප පත්‍රපාඨමයෙන්/All Rights Reserved] නිවැරදි දෙපාර්තමේන්තුව සිංහල තීක්ෂණීය/මුද්‍රාප පත්‍රපාඨමයෙන්/All Rights Reserved]

Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උස්ස පෙළ) විභාගය, 2024
කළුවිප පොතුත් තුරාතුරුප පත්තිර (ශ්‍යාරු තු)ප ප්‍රිත්සේ, 2024
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2024

ආර්ථික විද්‍යාව |
පොරුණියාල |
Economics |

21 | S | I

වය දෙකයි
இரண்டு மணித்தியாலம்
Two hours

උරදෙස්:

- * සියලු ම ප්‍රෝග්‍රාම පිළිතුරු සපයන්න.
- * උත්තර පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ මධ්‍යි විශාල අංකය එයන්න.
- * උත්තර පත්‍රයේ පිටුපස ඇති උපදෙස් ද සැලකිල්ලන් කියවා පිළිපින්න.
- * 1 සිට 50 තේක් එක් එක් ප්‍රෝග්‍රාම (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිතුරුවලින් තිබැරදි හෝ ඉතාමත් ගැලපෙන හෝ පිළිතුරු තෝරාගෙන, එය උත්තර පත්‍රයේ පිටුපස දුන්වෙන උරදෙස් රටු තිබුණු (X) යොදා දක්වන්න.

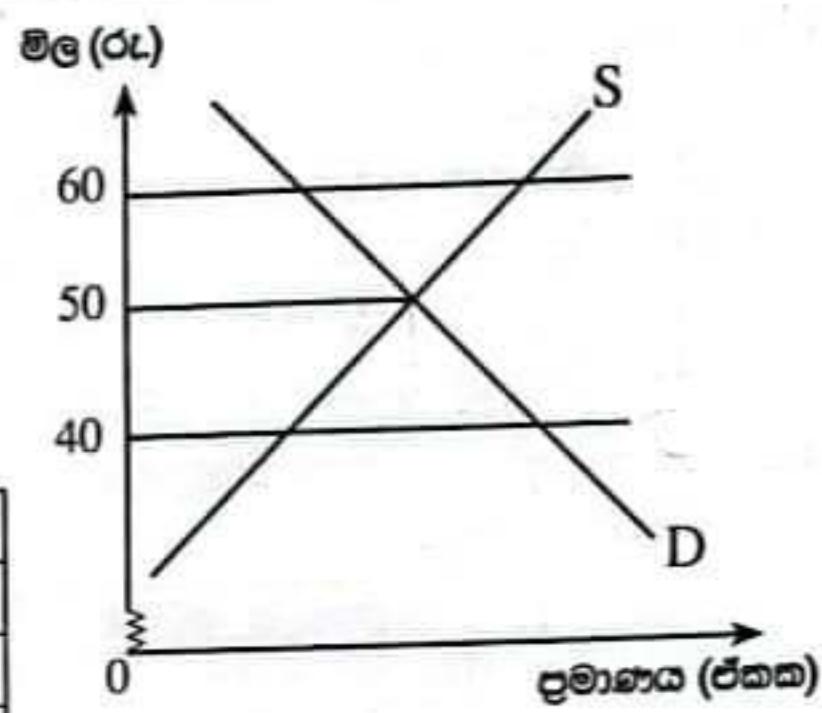
1. අම්බානුරුපි ආර්ථික විද්‍යාව සහ යාචානුරුපි ආර්ථික විද්‍යාව අතර පවත්නා මූලික වෙනස වනුයේ
 - (1) අම්බානුරුපි ආර්ථික විද්‍යාව විස්තරාත්මක විශ්ලේෂණයක් ලබා දීමත් යාචානුරුපි ආර්ථික විද්‍යාව ප්‍රතිපත්තිමය තිරෙදු ලබා දීමත් ය.
 - (2) යාචානුරුපි ආර්ථික විද්‍යාව කරුණු මත පදනම් විමත් අම්බානුරුපි ආර්ථික විද්‍යාව සාරච්චම මත පදනම් විමත් ය.
 - (3) අම්බානුරුපි ආර්ථික විද්‍යාව ප්‍රතානක්ෂමුල සාක්ෂි මත පදනම් විමත් යාචානුරුපි ආර්ථික විද්‍යාව ආස්ථිය අදහස් මත පදනම් විමත් ය.
 - (4) යාචානුරුපි ආර්ථික විද්‍යාව අගය-විනිශ්චය මත විශ්වාසය තැබීමත් අම්බානුරුපි ආර්ථික විද්‍යාව විෂය මූල විමත් ය.
 - (5) යාචානුරුපි ආර්ථික විද්‍යාව ආචාර ධර්ම කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමත් අම්බානුරුපි ආර්ථික විද්‍යාව පරික්ෂාවට ලක් බල හැකි කළු පෙන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමත් ය.
2. ආර්ථික විද්‍යාවේ 'ප්‍රාග්ධනය' සංක්ෂේප වචාන් මැනවීන් පැහැදිලි කරනුයේ පහත සඳහන් කළර ප්‍රකාශය ද?
 - (1) ප්‍රාග්ධනය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළ යොදා ගැනෙන මානව ගුම්ය සහ ත්‍රිත්‍යානු නියෝගනය කරයි.
 - (2) පුද්ගලයන් විසින් කරනු ලබන මිනැම මූල්‍ය ආයෝගනයක් ප්‍රාග්ධනය ලෙස හැඳින්වේ.
 - (3) ප්‍රාග්ධනයට ඇතුළත් වනුයේ නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගනු ලබන යන්ත්‍ර සුනු සහ යොවනැයිලි වැනි අංශානු වන්කම් පමණක් ය.
 - (4) ප්‍රාග්ධනය යනු නිෂ්පාදනයට අරමුද්‍රේ සපයා ගැනීම සඳහා යොදා ගැනෙන මූල්‍ය සම්පත් ය.
 - (5) ප්‍රාග්ධනය යනු නිෂ්පාදනය කරන ලද නිෂ්පාදන මාධ්‍යයන් ය.
3. නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වනුය දිගේ එක් ලක්ෂණයක සිට තවත් ලක්ෂණයකට ගමන් කිරීමේදී
 - (1) ආවස්ථික පිරිවැයෙහි හෝ නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාවේ හෝ වෙනසක් සිදු නොවේ.
 - (2) ආවස්ථික පිරිවැයෙහි වෙනසක් සිදුවින නමුදු නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාවේ වෙනසක් සිදු නොවේ.
 - (3) නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාවේ වෙනසක් සිදුවින නමුදු ආවස්ථික පිරිවැයෙහි වෙනසක් සිදු නොවේ.
 - (4) ආවස්ථික පිරිවැයෙහි හෝ සම්පත් බෙදා වෙන්කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාවේ හෝ වෙනසක් සිදු නොවේ.
 - (5) නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාවේ වෙනසක් සිදුවින නමුදු සම්පත් බෙදා වෙන්කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාවේ වෙනසක් සිදු නොවේ.
4. සමාජවාදී ආර්ථික පදනම්වත් ප්‍රධාන ලක්ෂණයක් වනුයේ
 - (1) මුළු අරමුණ ලෙස ලාභය උපරිම කිරීමි.
 - (2) සියලු නිෂ්පාදන මාධ්‍යවල පොදුගලික හිමිකාරිත්වයයි.
 - (3) ප්‍රධාන කරුමාන්ත සහ සම්පත්වල පොදු අයිතියයි.
 - (4) ආර්ථිකයට රජයේ මැදිහත්වීම අවම විමයි.
 - (5) ආර්ථික තිරණ සම්බන්ධයෙන් රජය කිසිදු කාර්යාලයක් ඉටු නොකිරීමි.
5. සැපයුම් වනුය දිගේ වලනයක් ඇති කළ හැකි සාධකය වනුයේ

(1) නිෂ්පාදන පිරිවැයෙහි වෙනසවීමකි.	(2) අදාළ හාණ්ඩවී ම මිලේනි වෙනසවීමකි.
(3) පාරිභෝගික ආදායමෙහි වෙනසවීමකි.	(4) තාක්ෂණයෙහි වෙනසවීමකි.
(5) සැපයුම්කරුවන් සංඛ්‍යාවහි වෙනසවීමකි.	

6. එක් කරුණක් හැර පහත සඳහන් සියල්ල ම සාමාන්‍ය හාන්චියක් සඳහා ඇති වෙළෙදපොල ඉල්පුම් ව්‍යුහ දූෂණව විනැත් විමට ගෝනු වේ. එසේ කොට්ඨ කරුණ විනුයේ
- (1) ආදේශක හාන්චියක මිල ඉහළ යැම ය.
 - (2) පාරිභෝගිකයන්ගේ ආදායම ඉහළ යැම ය.
 - (3) අනුපුරක හාන්චියක මිල පහළ බැඩීම ය.
 - (4) අදාළ හාන්චියකි මිල පහළ බැඩීම ය.
 - (5) වෙළෙදපොල තුළ පාරිභෝගිකයන්ගේ සංඛ්‍යාව ඉහළ යැම ය.
7. අනෙකුත් කරුණු නොවෙනයේ ව තිබිය දී බාල හාන්චියක මිල පහළ බසින විට
- (1) ආදායම් ප්‍රතිච්‍රිතාකය ආදේශන ප්‍රතිච්‍රිතාකය අවශ්‍ය යන බැවින් පාරිභෝගිකයන් එම හාන්චිය වැඩිපුර ඉල්ලා සිටිනු ඇත.
 - (2) බාල හාන්චියක් වන බැවින් පාරිභෝගිකයන් එම හාන්චිය අඩුවෙන් ඉල්පුම් කරනු ඇත.
 - (3) ආදේශන ප්‍රතිච්‍රිතාකය සහ ආදායම් ප්‍රතිච්‍රිතාකය එකිනෙකා ගක්කීමන් කරන බැවින් පාරිභෝගිකයන් එම හාන්චිය වැඩිපුර ඉල්ලා සිටිනු ඇත.
 - (4) ආදේශන ප්‍රතිච්‍රිතාකය සහ වන බැවින් පාරිභෝගිකයන් එම හාන්චිය අඩුවෙන් ඉල්පුම් කරනු ඇත.
 - (5) ආදේශන ප්‍රතිච්‍රිතාකය ආදායම් ප්‍රතිච්‍රිතාකය අවශ්‍ය යන බැවින් පාරිභෝගිකයන් එම හාන්චිය වැඩිපුර ඉල්ලා සිටිනු ඇත.
8. X හාන්චිය සහ Y හාන්චිය ආදේශක හාන්චි වේ යැයි සලකන්න. Y හාන්චියේ සැපයුම වැඩිවිශ්‍ය නිසා X හාන්චියේ සම්බුද්ධිය මත ඇතිවන බලපෑම කවරක් ද?
X හාන්චියේ සම්බුද්ධිය මිල	X හාන්චියේ සම්බුද්ධිය ප්‍රමාණය
(1) වැඩි වේ	අඩු වේ
(2) අඩු වේ	අඩු වේ
(3) වැඩි වේ	වැඩි වේ
(4) අඩු වේ	වැඩි වේ
(5) වැඩි වේ	වෙනස් නොවේ
9. තරගකාරී වෙළෙදපොලක් අලෙවි වන X හාන්චිය නිෂ්පාදනයේ දී නව කාක්ෂණයක් හඳුන්වා දී ඇතුයි සලකන්න. නව කාක්ෂණය X හාන්චියෙහි නිෂ්පාදන පිරිවැය අඩු කරන්නේ නම් පාරිභෝගික සහ නිෂ්පාදක අතිරික්ක කෙරෙන ඇතිවිය හැකි බලපෑම කුමක් ද?
- (1) නිෂ්පාදක අතිරික්කය වැඩිවන නමුත් පාරිභෝගික අතිරික්කය අඩුවනු ඇත.
 - (2) පාරිභෝගික අතිරික්කය වැඩිවන නමුත් නිෂ්පාදක අතිරික්කය අඩුවනු ඇත.
 - (3) පාරිභෝගික අතිරික්කය හා නිෂ්පාදක අතිරික්කය යන දෙක ම වැඩිවනු ඇත.
 - (4) පාරිභෝගික අතිරික්කය හා නිෂ්පාදක අතිරික්කය යන දෙක ම අඩුවනු ඇත.
 - (5) පාරිභෝගික අතිරික්කය වැඩිවන අතර නිෂ්පාදක අතිරික්කයට බලපෑමක් ඇති නොවේ.
10. හාන්චියක් සඳහා ඇති ඉල්පුමේ මිල නම්කනාව සාමාන්‍යයෙන් ඉහළ අයයක් ගනු ලබන්නේ එම හාන්චිය
- (1) පාරිභෝගික වියදමෙහි කුඩා කොටසක් සහ අනෙකුත් හාන්චි සඳහා අනුපුරක හාන්චියක් වන විට දී ය.
 - (2) අන්තර්ගත සහ නායු හාන්චියක් වන විට දී ය.
 - (3) පාරිභෝගික වියදමෙහි කුඩා කොටසක් සහ අනෙකුත් හාන්චි සඳහා ආදේශක හාන්චියක් වන විට දී ය.
 - (4) පාරිභෝගික වියදමෙහි විශාල කොටසක් සහ අනෙකුත් හාන්චි සඳහා ආදේශක හාන්චියක් වන විට දී ය.
 - (5) බාල හාන්චියක් සහ අනෙකුත් හාන්චි සඳහා අනුපුරක හාන්චියක් වන විට දී ය.
11. ඉල්පුමේ හරස් මිල නම්කනාව
- (1) කිසියම් හාන්චියක් අන්තර්ගත හාන්චියක් ද නැත්තාත් බාල හාන්චියක් ද යන්න දැක්වීමට සමත් වේ.
 - (2) සලකා බලන හාන්චි දෙක සම්පූර්ණ ව සම්බන්ධ වී ඇත්තම ගුනායට ආසන්න වේ.
 - (3) සලකා බලන හාන්චි දෙක ආදේශක හාන්චි වේ නම් ගුනායට වඩා ඉහළ අයයක් ගනී.
 - (4) ඉල්පුම් නිශ්චිත නිසා සැම්වීම ම සාර් අයයක් ගනී.
 - (5) සලකා බලන හාන්චි දෙක අනුපුරක හාන්චි වේ නම් ගුනායට වඩා ඉහළ අයයක් ගනී.

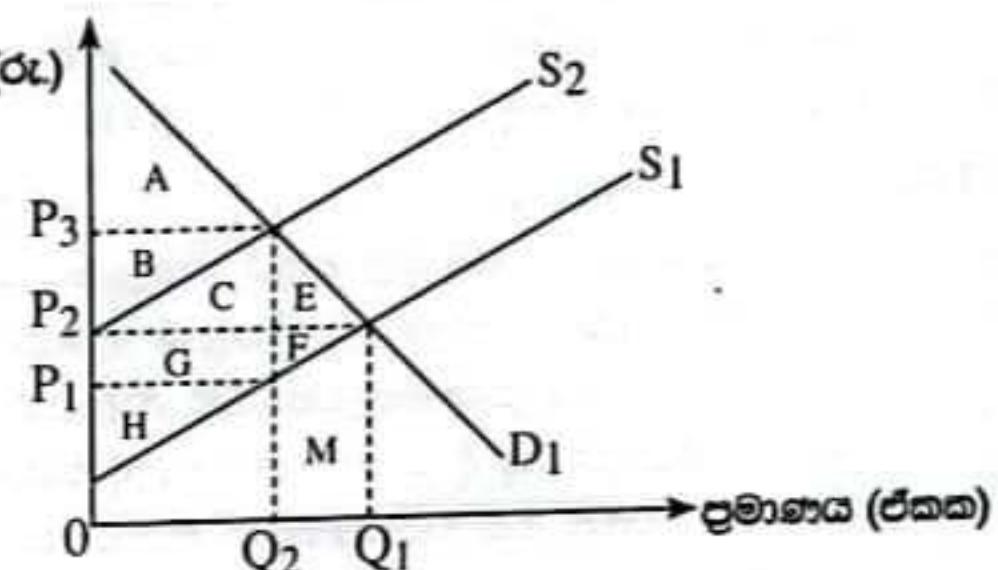
12. ඉතා දැඩි ලෙස නියාමනයට ලක්ව පැවැති ආර්ථිකයක් වෙළෙදපොල ආර්ථිකයක් කරු ගමන් කිරීමට තිරණය කර, වෙළෙදපොල රුපයේ මිල ප්‍රමාණයන් ඉවත් කර දැමුවේ යැයි සලකන්න. රුපසටහනෙහි දැක්වෙන්නේ ආරම්භයේ දී රුපය උපරිම ස්ථාල මිලක් නියම කර තිබූ එවැනි වෙළෙදපොලකි. රුපය උපරිම මිල ඉවත් කළ විට මිල සහ ප්‍රමාණය කෙරෙකි ඇති වූ බලපෑම කුමක් ද?

	මිල	ජ්‍යාමාණය
(1)	රු. 60 සිට රු. 40ට පහළ බසි	හිගය ඉවත් වේ
(2)	රු. 50 සිට රු. 40ට පහළ බසි	අතිරික්ෂය ඉවත් වේ
(3)	රු. 40 සිට රු. 50ට ඉහළ නැහි	හිගය ඉවත් වේ
(4)	රු. 50 සිට රු. 40ට පහළ බසි	හිගය ඉවත් වේ
(5)	රු. 50 සිට රු. 60ට ඉහළ නැහි	අතිරික්ෂය ඉවත් වේ

13. රුපසටහනෙහි D_1 සිනි සඳහා ඉල්ලුම් ව්‍යුහ වන මිල (Rs) අතර S_1 ආරම්භක සැපයුම් ව්‍යුහ වේ. රුපය සිනි සඳහා විශේෂීන බද්ධක් පැනවීම නිසා සැපයුම් ව්‍යුහ S_2 දක්වා විතැන් වේ යැයි සලකන්න.

එහි ප්‍රතිචලන වශයෙන් රුපයට ලැබෙන බදු අයුරාරය, නව නිෂ්පාදන අතිරික්ෂය සහ අම් වූ සුබකාබනය (deadweight loss) මැනෙනුයේ රුපසටහනෙහි කවර ප්‍රදේශවලින් ද?

බදු අයුරාරය	කව හිෂ්පාදන අතිරික්ෂය	අම් වූ සුබකාබනය
(1) $B + C + G$	H	A + H
(2) $E + F$	$F + G + H$	$E + F$
(3) $B + C$	$C + G + H$	$E + F + M$
(4) $B + C + G$	H	$E + F$
(5) $B + C + G$	$F + G + H$	$E + F + M$

14. රුපයක් පාරිභෝගිකයන්ට සහළ් මිල වැඩි නොකොට වි ගොවින්ගේ ආදායම වැඩි කිරීමට අදහස් කරනවා යැයි සිතුමු. රුපයේ අරමුණ සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා වඩාත් යෝගා ප්‍රතිඵල්පිත ව්‍යුහයේ

- රුපයේ සහළ් තොග වෙළෙදපොලට මුදාහැරීම ය.
- විකුණාගත නොහැකි වූ නිමුවම රුපය විසින් මිල දී ගැනීමේ එකතුවක් සහිත ව වෙළෙදපොල මිලට වඩා ඉහළ සහනික මිලක් සහළ් සඳහා හියම කිරීම ය.
- විකුණාගත නොහැකි වූ නිමුවම රුපය විසින් මිල දී ගැනීමේ එකතුවක් සහිත ව වෙළෙදපොල මිලට වඩා පහළ අවම මිලක් සහළ් සඳහා හඳුන්වා දීම ය.
- වෙළෙදපොල මිලට වඩා පහළ උපරිම මිලක් සහළ් සඳහා හඳුන්වා දීම ය.
- වි ගොවින් සඳහා සහනාධාරයක් ගෙවීම ය.

15. කරමාන්ත ලක්ෂණ පිළිබඳ පහත දැක්වෙන කවර සංයෝගනයක් රේකාඩිකාරී තරග කරමාන්තය පෙන්වුම් කරන්නේ ද?

ප්‍රවේශවීමේ නිදය	හිෂ්පාදනයේ අවරෝධය	ආයතනයේ ඉල්ලුම් ව්‍යුහ
(1) දැඩි බාධක පවති	සමරාතිය වේ	පහළට බැවුම් වේ
(2) දැඩි බාධක පවති	ප්‍රෙශ්දනය වේ	පහළට බැවුම් වේ
(3) බාධක අඩු ය	සමරාතිය වේ	තිරස රේබාවකි
(4) බාධක අඩු ය	ප්‍රෙශ්දනය වේ	පහළට බැවුම් වේ
(5) දැඩි බාධක පවති	සුවිශ්පී වේ	තිරස රේබාවකි

16. කෙටි කාලයේ දී සුරුන් තරගකාරී ආයතනයක ආර්ථික ලාභ ඉන්න ව්‍යුහයේ

- මිල ආන්තික පිරිවැයට සමාන වන විට ය.
- මුළු අයුරාරය මුළු විවෘත පිරිවැයට සමාන වන විට ය.
- ආන්තික පිරිවැය සාමාන්‍ය විවෘත පිරිවැයට සමාන වන විට ය.
- ආන්තික අයුරාරය සාමාන්‍ය ජ්‍යාවර පිරිවැයට සමාන වන විට ය.
- මිල සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැයට සමාන වන විට ය.

AL/2024/21/S.1

17. පරිමා සාම්පූහ්‍ය නොවීමේ ප්‍රමුණවලට මුදුණු දෙමින් සිටින ආයතනයක් අන්විදිනු යේ

- (1) ජ්‍යෙෂ්ඨ භාෂා දී ආත්මික පිටිවැය ඉහළ යාමකි.
- (2) තිමුළුම වැඩිවන විට දිගු කාලීන සාමාන්‍ය මුළු පිටිවැය ඉහළ යාමකි.
- (3) දිගු කාලීන සාමාන්‍ය මුළු පිටිවැය ඇසුවීමකි.
- (4) යෙදුවුම වැඩි කරනවාට වඩා විශාල ප්‍රමාණයකින් තිමුළුමේ ඉහළ යාමකි.
- (5) තිමුළුම මට්ටම කවරක් මුව ද දිගුකාලීන සාමාන්‍ය මුළු පිටිවැය ස්ථාවර ව පැවැතිම ය.

18. පහත දැන්වෙන වගුව නිෂ්පාදන ආයතනයක විවිධ තිමුළුම මට්ටම සඳහා අදාළ මුළු පිටිවැය සහ ආත්මික පිටිවැය පෙන්වා ඇති කරයි.

තිමුළුම මට්ටම	මුළු පිටිවැය (රු.)	ආත්මික පිටිවැය (රු.)
1	250	50
2	295	45
3	330	35
4	375	45
5	425	50

තිමුළුම රේකක රික් නිෂ්පාදනය කිරීමේ දී සාමාන්‍ය ස්ථාවර පිටිවැය කොපමණ ද?

- (1) රු. 300
- (2) රු. 200
- (3) රු. 150
- (4) රු. 60
- (5) රු. 40

19. එකතු කළ අය කුමවේදයට අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදනය ගණනය කරනු ලබන්නේ

- (1) අතරමැදි හාණ්ඩිවල අය තිමුළුමේ වටිනාකමෙන් අඩු කිරීමෙනි.
- (2) නිෂ්පාදනය කරන ලද සියලු ම අවසාන හාණ්ඩි හා සේවාවල වටිනාකම එකතු කිරීමෙනි.
- (3) ආර්ථිකයක ජනනය වන මුළු ආදායම් එකතු කිරීමෙනි.
- (4) නිෂ්පාදනයේ දී හාවින කරන ලද සියලු ම අතරමැදි හාණ්ඩිවල අය එකතු කිරීමෙනි.
- (5) තිමුළුමේ මුළු වටිනාකමින් ආනයනවල වටිනාකම අඩු කිරීමෙනි.

20. නොවිධිමත ආර්ථිකය (informal economy) ලෙස සැලැකෙන්නේ

- (1) නිනි විරෝධී සහ රුහුණ් වසන් කරනු ලබන ක්‍රියාකාරකම් ය.
- (2) රුහුණ විසින් අධික්ෂණය හෝ නියාමනය හෝ නොකරනු ලබන ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් ය.
- (3) ඇඩා ව්‍යාපාර විසින් සිදුකරනු ලබන සියලු ම ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් ය.
- (4) විශාල සමාගම් සහ ලාභ අරමුණු කොට නොගත් ආයතන අතර සිදුවන ආර්ථික ගනුදෙනු ය.
- (5) ආර්ථිකයේ යැපුම් කාලීනයක් අංශය ය.

21. දළ ජාතික ආදායමට වඩා දළ ජාතික වැය කළ හැකි ආදායම ඉහළින් පවත්නා ආර්ථිකයක් පිළිබු කරන්නේ

- (1) රට වෙළෙද හිගයක් අන්විදිමින් සිටින බවයි.
- (2) රට වෙළෙද අතිරින්තයක් අන්විදිමින් සිටින බවයි.
- (3) රට දේශීය නිෂ්පාදනය එහි පරිහෝජනය ඉක්මවා යන බවයි.
- (4) රට ආයෝජනය කරනවාට වඩා ඉතිරි කරන බවයි.
- (5) රටෙහි විදේශ ගුද්ධ සංක්‍රාම දින අයයක් ගන්නා බවයි.

22. කළුපින ආර්ථිකයක් සඳහා තොරා ගත් ජාතික ආදායම ගිණුම දත්ත කිහිපයක් පහත වගුවේ දැක්වේ.

(සංඛ්‍යා රුපියල් බිලියනවලිනි.)

අයිතමය	වටිනාකම	අයිතමය	වටිනාකම
සේවක ආදායම	600	තිෂ්පාදනය මත වෙනත් බදු (අඩු කළා එම සහනාධාර)	50
දළ මෙහෙයුම අතිරින්තය	800	අවශ්‍ය ලෝකයෙන් ලද ගුද්ධ ප්‍රාථමික ආදායම	-20
දළ මිශ්‍ර ආදායම	850	හාණ්ඩි හා සේවා මත අය කෙරෙන බදු අඩු කළා එම සහනාධාර	
ස්ථාවර ප්‍රාග්ධනය පරිහෝජනය	150		120

දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ සහ දළ ජාතික ආදායමේ වටිනාකම කවරේ ද?

	දළ දේශීය නිෂ්පාදනය	දළ ජාතික ආදායම
(1)	2 420	2 400
(2)	2 270	2 250
(3)	2 420	2 440
(4)	2 570	2 550
(5)	2 250	2 230

23. රජයේ කටයුතු නොමැති සංවාද ආර්ථිකය රු. මිලියන 200කින් ආයෝජනය වැඩිවීමේ ප්‍රතිඵල වියයෙන් පරිහෝජනය රු. මිලියන 800කින් වැඩි වේ. මෙම ආර්ථිකය තුළ ආත්මික පරිහෝජන තැම්පාව කොපමණ ද?

- (1) 0.2
- (2) 0.25
- (3) 0.75
- (4) 0.8
- (5) 0.9

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2024
කළුවිප පොතුත තරාතරුප පත්තිර (ඉයුර තරු)ප පරීත්සේ, 2024
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2024

ଆର୍ଥିକ ଶିଳ୍ପ ପୋର୍ନ୍‌ଜିଯାଲ Economics

III

21

S

III

பட்ட நூத்தி
மூன்று மணிக்குதியாலம்
Three hours

අමතර කියවීම කාලය	- මතින්ත 10 දි
මෙළතික වාචිපු නොරං	- 10 නිමිටාන්කස්
Additional Reading Time	- 10 minutes

අමතර කියවීම් කාලය පුණු පියවා පුණු තෙත්රා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවිමේද් උමුවත්වය දෙන පුණු සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගත්ත.

ಕರ್ತವ್ಯ :

- * 'අ' උප කොටසෙන් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දේකක් ද, 'ආ' උප කොටසෙන් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දේකක් ද තෝරාගෙන, ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
 - * ප්‍රස්ථාර කඩදාසී සපයනු ලැබේ.

‘අ’ උප කොටස

(මෙම කොටසෙහින් අවම වියයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක් තෝරා ගන්න.

1. (i) ආර්ථික සම්පත් සහ නොමිල සම්පත් නිර්වචනය කර, එක් එක් භාණ්ඩයට උදාහරණ දෙක බැංකින් දක්වන්න. (ලකුණු 04ය)

(ii) 'ගුම්ය' සහ 'ව්‍යවසායකත්වය' අතර පවත්නා ප්‍රධාන වෙනස්කම් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03ය)

(iii) නිෂ්පාදන හැකියා වකුය සරල රේඛාවක් විය හැක්කේ කුමන කොන්දේසි යටතේ ද? (ලකුණු 03ය)

(iv) විභාග ආර්ථික පද්ධතියක් සහ වෙළෙදපොල ආර්ථික පද්ධතියක් තුළ රූපෝද්‍යාස ප්‍රසාද සංස්කීර්ණය කරන්න. (ලකුණු 04ය)

(v) හිගකම පිළිබඳ ගැටුව වෙළෙදපොල, විධාන හා මිගු ආර්ථික පද්ධති මගින් විසඳා ආකාරය පැහැදිලි කොට, එකී ප්‍රවේශයන්ගේ සාර්ථකතාව අගයන්න. (ලකුණු 06ය)

2. (i) පොදුගලික ඉල්ලුම් වකුවලින් වෙළෙදපොල ඉල්ලුම් වකුය ව්‍යුත්පන්න කරගත්නා ආකාරය රුපසටහන් යොදා ගනීමින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04ය)

(ii) ඉල්ලුමේ මිල නම්වතාව යන්නෙන් කවරක් අදහස් වේ ද? මූල අයහාරයට එය බලපාත්තේ කෙසේ ද? (ලකුණු 03ය)

(iii) භාණ්ඩයක වෙළෙදපොල සැපයුම් වකුය කෙරෙහි බලපෑම් කළ හැකි රූපෝද්‍යාස ප්‍රතිපත්ති උපකරණ තුනක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03ය)

(iv) වෙළෙදපොල සමතුලිතතාව පිළිබඳ සංකල්පය නිර්වචනය කොට වෙළෙදපොල අසමතුලිතතාවක් සමතුලිතතාව කරා රැගෙන යන බලවේග පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04ය)

(v) (ආ) පාරිභෝගික අතිරික්තය සහ නිෂ්පාදක අතිරික්තය නිර්වචනය කරන්න. (ලකුණු 02ය)

(ඇ) ඉල්ලුමේ මිල නම්වතාව පාරිභෝගික අතිරික්තයට බලපානු ලබන්නේ කෙසේ දය රුපසටහන් යොදා ගනීමින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04ය)

3. (i) වියෙන බද්දක් සහ විවිධ තුළ සහනාධාරයක් ලබා දීම සහ බද්දක් පැනවීම නිසා ඇතිවන සූජ්‍යාධනය අනිමිවීම (deadweight loss) රුපසටහන් යොදා ගනිමින් පෙන්වුම කරන්න. (ලකුණ 04ය)
- (ii) උග්‍ර මිල සිලාවන් පාරිභෝගික අනිරික්තය, නිෂ්පාදක අනිරික්තය සහ සමස්ත ආර්ථික සූජ්‍යාධනය මත ඇති කරන බලපෑම වියල්ලේනය කරන්න. (ලකුණ 06ය)
- (iii) උග්‍ර මිල සිලාවන් පාරිභෝගික අනිරික්තය, නිෂ්පාදක අනිරික්තය සහ සමස්ත ආර්ථික සූජ්‍යාධනය මත ඇති කරන බලපෑම වියල්ලේනය කරන්න. (ලකුණ 02ය)
- (iv) උග්‍ර මිල සිලාවන් පාරිභෝගික අනිරික්තය $Q_D = 280 - 2P$ සහ වෙළඳපාල සැපයුම ශ්‍රී ලංකා දියර හෝ $Q_S = -220 + 3P$ වේ යැයි සලකන්න. (ප්‍රමාණ උග්‍ර මිල සිලාවන් සහ මිල රුපසටහන් දැක්වේ.) (ලකුණ 02ය)
- (අ) සමතුලිත මිල සහ ප්‍රමාණය කොපමණ ද?
- (ආ) කිරී ගොවීන් නිෂ්පාදනය කරන සැම කිරී උග්‍ර මිල සහනාධාරයක් ලබා දෙන්නේ යැයි සලකන්න. නව සමතුලිත මිල සහ සමතුලිත ප්‍රමාණය කොපමණ ද? (ලකුණ 04ය)
- (ඇ) මෙම තත්ත්වය තුළ මුළු සහනාධාරය ම කිරී ගොවීන්ට හිමි වෙනවා ද? නො එසේ නම් කිරී ගොවීන්ට සහනාධාරයෙන් කොපමණ ප්‍රතිගෙයක් ද? (ලකුණ 02ය)
4. (i) කෙටි කාලීන නිෂ්පාදන ප්‍රිත සත්ද්‍රහය තුළ හින්වන ආන්තික එලදා හිතිය තිරුවවනය කරන්න. (ලකුණ 02ය)
- (ii) කෙටි කාලීන නිෂ්පාදන ශ්‍රී ලංකාවලියේ දී ආයතනයක් ලාභ උපරිම කොරෝන නිමැවුම මට්ටම හිරණය කරන්නේ කෙසේ ද?
- (iii) නිෂ්පාදන කාල පරිවිශේෂයක් තුළ, ආයතනයක් රු. 200 000ක මුළු අයහාරයක් උපයාගන්නා අතර, රු. 150 000ක ප්‍රතිඵල් වියදම (සෘජ්‍ය පිරිවැය) ක් දරයි. ආයතන හිමිකරුගේ ප්‍රාග්ධනයේ සහ ගුමයේ ආච්ඡලීක පිරිවැය ඇතුළු ව ආරෝපිත පිරිවැය රු. 70 000කි. ආයතනයේ ගණකාධිකාරී ලාභය සහ ආර්ථික ලාභය ගණනය කරන්න. (ලකුණ 04ය)
- (iv) අමුදව්‍යවල පිරිවැය ඉහළ යාමක් වැනි කරුණක් මත ආයතනයේ පිරිවැය ව්‍යුහයේ ඉහළ යාමක්, ආයතනයේ කෙටි කාලීන සැපයුම ව්‍යුහය සහ සමස්ත කර්මාන්තයේ සැපයුම ව්‍යුහය බලපාන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. මෙයේ පැහැදිලි කිරීම සඳහා සුදුසු රුපසටහන් යොදා ගන්න. (ලකුණ 05ය)
- (v) පුරුණ තරගකාරී ආයතනයක් තම හිමැවුම ඒකකයක් රු. 120ක් වූ වෙළඳපාල මිලක් යටතේ අමෙවි කරයි. ඒකක 60ක් නිෂ්පාදනය කරන විට ආයතනයේ සාමාන්‍ය විවෘත පිරිවැය රු. 80ක් වන අතර පාලානය ස්ථාවර පිරිවැය රු. 20කි.
- (අ) මෙම හිමැවුම මට්ටමේ දී ආයතනයේ මුළු අයහාරය, මුළු පිරිවැය සහ ආර්ථික ලාභය නො අලාභය ගණනය කරන්න. (ලකුණ 04ය)
- (ආ) මෙම හිමැවුම මට්ටමේ දී නිෂ්පාදක අනිරික්තය ගණනය කරන්න. (ලකුණ 02ය)
5. (i) විවෘත ආර්ථිකයක ව්‍යුහ ආදායම ප්‍රවාහ ආකෘතිය තුළ ඇතුළත් කාන්දුවීම නම් කරන්න. (ලකුණ 03ය)
- (ii) ජාතික ගිණුම්කරණ පද්ධතිය තුළ නිෂ්පාදන ඉමෙන් බැහැර කරනු ලබන්නේ කවර ශ්‍රී ලංකාකාරකම් ද? (ලකුණ 03ය)
- (iii) පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සත්‍ය ද තැක්මාත් අයත්‍ය ද යන්න සඳහන් කොට ඔබේ පිළිතුරට හේතු පැහැදිලි කරන්න.
- (අ) යැපුම ගොවීතැන වැනි තමන්ගේ ම පරිභෝගනය සඳහා හාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කරුණීම නිෂ්පාදන ඉමට ඇතුළත් කොරේ.
- (ආ) ජාතික ගිණුම්කරණ පද්ධතිය තුළ 'අවශ්‍ය ලෝකය' ආයතනික ඒකකයක් ලෙස සැලැකේ.
- (ඇ) ව්‍යාපාරික ආයතන විසින් ගෙවනු ලබන වාහන ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු, 'නිෂ්පාදනය මත වෙනත් බදුවල' කොටසක් වේ.
- (ඇ) මුදල් තුවමාරු කරුණීමක් සිදු නොවන බැවින් හාණ්ඩ තුවමාරු ගනුදෙනු (barter transactions) නිෂ්පාදන ඉමට ඇතුළත් නො කොරේ.
- (එ) 'නිෂ්පාදනය මත බදු' අදාළ වන්නේ නිෂ්පාදනය කරන ලද හාණ්ඩ ප්‍රමාණය මත සෘජ්‍යව ම පනවනු ලබන බදුවලට පමණි.

- (iv) ස්වායත්ත පරිභේදනය රු. බලියන 200ක දී ආන්තික පරිභේදන නැමියාව වැය කළ හැකි ආදායමෙන් 80%ක් දී ආයෝජනය රු. බලියන 500ක දී සහිත සංචාර ආර්ථිකයක් දැඳකිල්ලට ගෙන්න. තව දී රජයේ වියදම රු. බලියන 300ක දී ස්වායත්ත බදු රු. බලියන 200ක දී වේ. මෙම ආර්ථිකයේ සම්බුද්ධිත ජාතික ආදායම මට්ටම ගණනය කරන්න. (ලකුණ 04)
- (v) (අ) 'ප්‍රතිගමනාත්මක පරතරය' නිර්වචනය කොට එය සමාභාර ඉල්ප්‍රම-සැපයුම ආකෘතියක පෙන්වුම් කරන්න. (ලකුණ 03)
- (ඇ) ප්‍රතිගමනාත්මක පරතරය ඉවත් කොට ආර්ථිකය පුරුණ සේවා නියුති මට්ටම කරා ගෙන ඒමට ඔබ යෝජනා කරන ප්‍රතිපත්ති නිර්දේශ කවරේ ද? (ලකුණ 02)

'ආ' උප කොටස

(මෙම කොටසේ අවම වගයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක් තෝරා ගන්න.)

6. (i) ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති සන්දර්භය තුළ බහුල ව හාටින කෙරෙන මුදල් සමස්ත (money aggregates) තුන නම් කරන්න. (ලකුණ 03)
- (ii) ශ්‍රී ලංකාවේ උද්ධමනය 2022 සැප්තැම්බර මාසයේ වාර්තා පු. 70%ක පමණ ඉහළ මට්ටම්වල සිට 2023 වර්ෂයේ අවසානයෙන් පසු තනි ඉලක්කමෙක මට්ටමෙහි තබා ගැනීමට දායක වී ඇති සාධක මොනවා ද?
- (iii) මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති සැකසීමේ දී ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් මතුපිට උද්ධමනයට වඩා මුළුක උද්ධමනය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරනුයේ ඇයි දැයි දැයි පැහැදිලි කරන්න.
- (iv) ව්‍යවස්ථාපිත සංචාර අනුපාතයේ ඉහළ යාමක් මුදල් සැපයුම සහ බැංකු පදනම් මුදල් මැවීමේ හැකියාව මත ඇති කරන බලපෑම කුමක් වන්නේ ද?
- (v) පොලී අනුපාතික කොරිඩ්ව පිළිබඳ සංකල්පය පැහැදිලි කර ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය තුළ එහි කාර්යභාරය විශ්‍රාන්ත කරන්න. (ලකුණ 05)
7. (i) 'පොදු දේපල සම්පත්' නිර්වචනය කර, ඒවා පොදු හාන්ස්ච්ලින් වෙන් කොට දක්වන්න. (ලකුණ 04)
- (ii) ශ්‍රී ලංකාවට බහුපාර්ශ්වීය ණය ලබා දෙන මූලාශ්‍ර තුනක් නම් කරන්න. (ලකුණ 03)
- (iii) වෙළෙදපොල අසමත්වීම සහ ආණ්ඩුව අසමත්වීම රටක සම්පත් බෙදා වෙන් කිරීමේ අකාර්යත්වමතාවට හේතු විය හැකි ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණ 05)
- (iv) 2022 වර්ෂයේ දී කළුපින ආර්ථිකය තෝරාගත් රාජ්‍ය මූල්‍ය දත්ත කිහිපයක් පහත වගවේ දැක්වේ.

අයිතමය	වටිනාකම (රු. බලියන)	අයිතමය	වටිනාකම (රු. බලියන)
බදු අයභාරය	1 800	වර්තන පැවරුම් සහ සහනාධාර	800
බදු තොවන අයභාරය	250	ප්‍රාග්ධන වියදම	1 000
දීමනා	50	ගුද්ධ නිය දීම්	200
හාන්ස් හා සේවා වියදම	1 200	නිය ආපසු ගෙවීම	1 400
පොලී ගෙවීම	1 500		

ඉහත දත්ත යොදා ගනිමන් රජයේ අයවැය ලේඛනයට අදාළ පහත සඳහන් දී ගණනය කරන්න.

- (අ) වර්තන ගිණුමේ ගේෂය
 (ඇ) ප්‍රාග්ධන ගිණුමේ ගේෂය
 (ඉ) සමස්ත ගේෂය
 (ඊ) දෙ මූල්‍යනා අවශ්‍යතා

(02 × 4 = ලකුණ 08)

8. (i) A රටට ගුම ඒකකයකින් රෙදිපිළි එකක 10ක් හෝ පාවහන් කුටිටම 5ක් හෝ නිපදවිය හැකි බව ද, B රටට ගුම ඒකකයකින් රෙදිපිළි එකක 15ක් හෝ පාවහන් කුටිටම 10ක් හෝ නිපදවිය හැකි බව ද සලකන්න.

(ආ) එක එක හාන්චය නිෂ්පාදනය කිරීමේ සාපේක්ෂ වාසිය ඇත්තේ කුමන රටකට ද යන්න පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04ය)

(ඇ) අනෙක්කා වියයෙන් වාසිදායක වෙළෙදාමක් පිදුවීම සඳහා රෙදිපිළි සහ පාවහන් අතර ඇතිවිය හැකි පුවමාරු ඇනුපාතික පරාසය තීරණය කරන්න. (ලකුණු 02ය)

(ii) 1977න් පසු මූල්‍ය ප්‍රජාව පෙනෙන්න වෙළෙදා හිගයකට මුහුණ දී සිටීමට බලපා ඇති ප්‍රධාන හේතු මොනවා ද? (ලකුණු 04ය)

(iii) ගෝලිය වෙළෙදාපාල කුළ මූල්‍ය ප්‍රජාව අපනයන තරගකාරීන්වය ඉහළ තැබීම සඳහා ගන හැකි ක්‍රියාමාර්ග කවරේ ද? (ලකුණු 04ය)

(iv) ව්‍යවහාර මුදල් ඒකකයේ බාහිර අගය ක්ෂයවීමක ප්‍රධාන සාර්ථක ආර්ථික ප්‍රතිවිපාක මොනවා ද? (ලකුණු 06ය)

9. (i) (ආ) ඒක පුද්ගල දුල ජාතික ආදායම සංවර්ධන මිහුමක් ලෙස හාවිත කරන ආකාරය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02ය)

(ඇ) සංවර්ධනය පිළිබඳ මිනුමක් ලෙස එහි සීමාවන් කවරේ ද? (ලකුණු 03ය)

(ii) මැන වර්ෂවල දී මූල්‍ය ප්‍රජාව දිගු ගිසුයෙන් ඉහළ යාමට බලපා ඇති ප්‍රධාන හේතු දක්වන්න. (ලකුණු 04ය)

(iii) ආණ්ඩුකරණයේ දුබලනාව හා දුෂ්‍රණය ආර්ථික සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට බලපාන්නේ කෙසේ ද? (ලකුණු 05ය)

(iv) මූල්‍ය ප්‍රජාවේ ප්‍රජාවිද්‍යාත්මක සංක්‍රාන්තිය ගුම වෙළෙදාපාලට සහ රාජ්‍ය මූල්‍යයට එළා කර ඇති අභියෝග මොනවා ද? (ලකුණු 06ය)

10. (i) ශ්‍රී ලංකාව වර්තමානයේ අත්විදිමින් සිටින ආර්ථික අරුබුදයට බලපා ඇති ප්‍රධාන සාධක කෙටියෙන් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04ය)

(ii) වත්මන් ආර්ථික අරුබුදය හමුවේ ශ්‍රී ලංකාවට සහාය වීම සඳහා ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය ආයතන ඉවුකරමින් සිටින කාර්යභාරය කුමක් ද? (ලකුණු 04ය)

(iii) ඉදිරි වසර පහත කාලය කුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය යා තත්ත්වයට පත්කර ගැනීමට සහ තිරසාර එක්සත්‍යානයක් කරා යොමු කිරීමට ආමන්ත්‍රණය කළ යුතු ප්‍රධාන අභියෝග මොනවා ද? (ලකුණු 06ය)

(iv) ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් දියුණු කිරීම මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික වෘත්තිය, ආර්ථික කාර්යක්ෂමතාව හා ගෝලිය තරගකාරීන්වය ඉහළ තැබීය හැක්කේ කෙසේ ද? (ලකුණු 06ය)

三